

HIERONYMUS.

¹ ISIMOTH, ubi absconditus est David: de qua & supra quid nobis videretur diximus, ponentes Bethsimuth.

ΕΥΣΕΒΙΟΣ.

Ἰσιμωθ, ἧθα ἐκρύπτετο Δαβὶδ. κεῖται καὶ ἀνωτέρω Βηθσιμουθ κατὰ δεξιῶν. ἐν δὲ τῇ πρώτῃ τῶν βασιλευσίων ἀντὶ τοῦ Ἰεσσαμουθ ὁ μὲν Ἀκύλας τῆς ἡφανισμένης ὁ δὲ Σύμμη. τῆς ἐρήμης ἐκδεδώκασι.

EUSEBIUS.

ISIMOTH, ubi se abscondebat David. extat & supra Bethsimuth, uti ostensum est. at in 1. Regnorum, pro Jessimuth, Aquila quidem exterminata, (vel deleta penitus) Symmachus verò, deserti rediderunt.

ISTHEMO. Vide ASTEMEC & ESTHEMO.

² ITABYRIUM, pro qua Aquila & Symmachus in Osee Propheta transtulerunt Tabor.

Ἰταβύριον, Ακύλας, Σύμμαχος, Θαβὼρ ἐν Ὠσεὶ. κεῖται δὲ καὶ ἐν τῷ μεγάλῳ πεδίῳ.

ITABYRIUM, Aquila, & Symmachus (vertunt) Thabor in Osee. sita est in magno campo.

ITALIA, Europæ nota regio, urbe Roma, & Pontificum sede nobilis.

³ ITURÆA, & Trachonitis, regio cujus Tetrarcha fuit Philippus, sicut in Evangeliiis legimus. Trachonitis autem dicitur terra juxta Arabiæ desertum, quod Bostæ jungitur.

Ἰταραία, ἥ καὶ Τραχωνίτις, χώρα ἧς ἐτετέταρχει Φίλιππος, ὡς ἐν εὐαγγελίοις. Τραχωνίτις δὲ καλεῖται ἡ παρὰκειμένη χώρα τῇ ἐρήμῳ τῇ κατὰ βοστράν τῆς Ἀραβίας.

ITURÆA, quæ & Trachonitis, regio cui imperabat Philippus, ut (est) in Evangeliiis. Vocatur autem Trachonitis regio, quæ sita est juxta desertum, quod conjungitur Bostæ in Arabia.

JUCADAM, urbs in tribu Juda, Jos. xv. v. 56.

⁴ JUD, in tribu Dan.

JUDÆA, regio in tota Scriptura satis nota. Illud tantummodo de ea advertendum à tribu Juda inter omnes tribus præstantissima nomen hoc regioni impositum; non tamen arctari ad regionem, quam tribus Juda obtinuit. Rursum tamen illud notandum Judæa nomen non uno modo accipi: liquidem fusissima significatione tam latè extenditur quam ipsum Indæorum nomen, atque adeò ad omnem regionem, quam cis vel trans Jordanem Israëlita possederunt. Alias verò ad regiones Cis-Jordaninas restringitur. Tandem etiam restrictius capitur ut à Samaria & Galilæa distinguatur, & solum comprehendat eam regionem, quam reges Juda ab Israëlitis separati tenuerunt, nempe tribum Juda & Benjamin: atque ita fere in libris Machabæorum & Evangelio capitur, imo ferè in tota Scriptura, & apud Josephum: prior acceptio utraque ferè vulgaris est, & Geographorum, Hieronymi item ad Cap. 1. Isaïæ.

N O T A.

1. Manifestum est Eusebium voluisse desertum illud significare, quod in versione nostra appellatur Jessimon, 1 Reg. 23. v. 24. at codices Septuaginta Interpretum non habent nunc Isimoth, vel Jessimoth, sed Jessenu, vel Jessimon. Vide supra in Jessimon & Isimoth. Quod autem de Bethsimuth dicit Eusebius, videtur duo loca, unum cis, alterum trans Jordanem (ibi enim erat Bethsimuth) confudisse. Bonfrerius.

2. Ita Osee 5. v. 1. vocarunt montem Thabor Septuaginta Interpretes, pro quo & versio nostra Thabor habet, & textus Hebræus diserte. Neque verò soli Interpretes Septuaginta montem Thabor, Itabyrium vocaverunt, sed & Josephus non uno loco. IDEM.

3. Ubi Ituræa & Trachonitis fuerit, an regio una ab altera diversa, an intra Israëlitarum fines, non admodum liquidum est. Sunt enim qui has regiones inter se non distinguunt, è quibus est Ortelius in Geographico thesauro (qui Ituræam & Trachonitidem eandem esse existimat cum Peræa) & Eusebius tum hic, tum in voce Trachonitis infra. At verior est opinio tum has inter se, Ituræam & Trachonitidem, tum à Peræa distingui. Et imprimis quidem à Peræa distingui opinione Josephi Lib. 111. Belli Judaic. Cap. 2. non dubito, utpote qui Peræam totam producit à Pella usque ad Moabitidem regionem, quæ tota fuit Israëlitarum trans Jordanem habitantium regio: Ituræam autem & Trachonitidem nemo erit qui ad Moabitas extendat. Addo verò totam Ituræam & Trachonitidem extra Israëlitarum fines fuisse; & Trachonitis quidem ab Israëlitarum genere exteris fuisse indicat Josephus, qui Trachonitidis habitatores vult ab Hus seu Usès (ita ipse vocat) Arami filio profeminatos fuisse, Lib. 1. Antiq. Judaic. Cap. 7. Idem satis indicant ea, quæ de Trachonitis habet idem Josephus Lib. xv. Antiq. Judaic. Cap. 13. ubi gentem esse, ait, latrociniis assuetam, nec oppida, nec agros habere, sed in speluncis ferarum more agere: quæ de Israëlitis nemo facile asserat. Ituræam verò etiam extra Israëlitarum fines fuisse

manifestè indicant hæc. Primò, quòd 1 Paral. 5. v. 19. Ituræi (qui & ipsi Ismaëlita & in Agaræorum numero erant, ut ad eum locum probandum erit) Agaræis adversum Israëlitas, Rubenitas, inquam, Gaditas, & Manassitas, qui trans amnem habitabant, auxilium ferant. Deinde id quod de Aristobulo Judæorum rege Josephus refert Lib. xiii. Antiq. Judaic. Cap. 19. quem prodit bellum Ituræa intulisse, ejusque habitatores compulisse circumcissionem ceterosque Judaicos ritus suscipere: quæ omnia satis arguunt à gente Judaica extraneos fuisse. Porò Ituræam à Trachonitide distinguendam esse meo judicio non obscure indicat Lucas Cap. 3. v. 1. cum ait Philippum fuisse Tetrarcham Iturææ & Trachonitidis regionis, qui modus loquendi satis distinctionem indicat. Deinde inter hos distinguit Strabo Lib. 16. qui Trachonitidem à Trachonibus montibus, quos inhabitant, dictos asserit, eosque montes ultra Damascus, ultraque extremos fines Libani & Antilibani esse tradit: mox verò de Ituræis loquens: Montanam, inquit, regionem Ituræi & Arabes habent. Distinguit & inter has regiones Adrichomius; sed meo judicio parum aptè, dum Ituræos cis Jordanem collocat, cum utrique in montibus trans Damascus videantur habitasse. IDEM.

4. De hac habes Jos. 19. v. 45. IDEM.

5. Πεδίον] Addita erant in Codice Regio hæc verba: εἰς τὸν παράλιον κλῆρον Δαν. Sed non poterant pertinere ad montem Itabyrium. Itaque ea, ut diximus ad vocem Ἰσπαρη retulit Bonfrerius. CLERICUS.

6. Ἡ καὶ Τραχωνίτις, χώρα] Sic scripti, cum in Editione Bonfreriana & nupera Parisina, hæc pravè scripta & distincta essent, hoc modo ἡ καὶ Τραχωνίτις χώρα, ἡς &c. Rectius vertisset Hieronymus, quæ & Trachonitis regio ejus &c. Minuta hæc sunt, fateor; sed in hisce minutis peccandum non erat, dum virorum litteratorum & de Litteris bene meritorum fama tam acerbè impeteretur, quàm à Benedictino Monacho factum. IDEM.